

наблюдателъ, то е основателността характера на българина и неговото желание да се учи.

„Младата България има своитѣ недостатѣци,—че на кой ли ги нѣма? Но тя удивително какъ е надарена съ стремление къмъ усвояване образованието, къмъ което това племе ламти и което усвоява не чрѣзъ блѣстящи дарования, но чрѣзъ бавно и постоянно поглѣщане. Азъ мога да приведа примѣри за това постоянство и тоя единъ видъ добросъвѣстностъ относително себе си, вслѣдствие на което българина върти сучи на всички страни нѣкаква проблема, до като я разбира, безъ да лъжи себе си съ непълно постигание. Той невсѣкога разбира изведнаждъ, той разбира даже бавно, но той никога нѣма да каже, че е разбралъ, до като не се увѣри въ това. Приблизителното разбиране го смущава; нему е необходима твърда почва подъ неговитѣ широки крака. Отличителната чѣрта на българскитѣ училища се състои въ това, че тамъ нѣма надзиратели; реда господствова въ класнитѣ стаи и дѣцата взаимно служатъ като училищни помощници единъ на другъ, при което по голѣмитѣ помагатъ на по малкитѣ.

„Въ нашитѣ страни съ старата цивилизация, образованието прѣдставлява твърдѣ различни потрѣби. За много то служи само като едно приятно излишество: така украшаватъ своя мозъкъ, както постилатъ гостната стая; или пъкъ то е чисто условна работа, въ основата на която лѣжи подражание. Въ „сѣта“ обикновенно цѣнятъ не по количеството на дѣйствително усвоенитѣ знания, а по надписа на оная кутия, откъдѣто се е вземала храната. Да принадлежи човѣкъ къмъ извѣстно образователно заведение тѣй сжщо, както впоследствие ще принадлежи къмъ извѣстенъ кръгъ. Както е мжчно да се избѣгнѣ хашладосванието (амбулясванието), тѣй е мжчно да не се изучи реториката; и толкова е необходимо да се истриватъ чиноветѣ на нѣкой колежъ, както да бжде човѣкъ облѣченъ по извѣстенъ образецъ. Изобщо въ периода на първата младостъ нѣма истинна жажда къмъ труда съ исклучение на тѣзи, които чрѣзъ образованието се надѣятъ да си искоятъ орѣжие за